

Str 329- 330 - powtórzenie

1. III Rzeczpospolita - konstytucyjne zasady ustrojowe - od str. 267 i wg kartki

- a) data uchwalenia obowiązującej konstytucji b) czym jest preambuła do konstytucji
- c) wymień 5 zasad demokratycznego państwa prawa, wyjaśnij na czym polegają
- d) wymień trzy wolności i prawa obywatela
- e) wymień obowiązki obywatela (wszystkie)
- f) trójpodział władzy (i organy)

2. Konstytucyjne zasady ustrojowe - tryb ustawodawczy

- a) Kto jest marszałkiem Sejmu, Senatu
- b) Pojęcia: ustawa, uchwała – wg strony 271
- c) Proces legislacyjny: - wg schematu str. 272 (i skan)
  - kto ma inicjatywę ustawodawczą
  - do kogo kierowany jest projekt ustawy
  - ile jest czytań projektu ustawy

- gdzie trafia ustawa po przyjęciu przez Sejm?
- jakie możliwości działania ma Senat? co się dzieje, jeżeli nie podejmie żadnego działania?
- gdzie trafia ustawa jeśli: -- Senat ją odrzuci, bądź wprowadzi poprawki; -- Senat ją przyjmie w całości
- jakie możliwości działania w sprawie ustawy ma prezydent?
- co robi Sejm jeśli prezydent daje weto?
- co jeśli Sejm nie odrzuci weta prezydenta większością 3/5 głosów?
- co dzieje się kiedy Trybunał Konstytucyjny stwierdzi zgodność ustawy z konstytucją?

3. Hierarchia źródeł prawa:

Zgodnie z art. 87 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są:

- **Konstytucja**
- **umowy międzynarodowe ratyfikowane za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie**
- **ustawy**
- **umowy międzynarodowe ratyfikowane bez uprzedniej zgody wyrażonej w ustawie**
- **rozporządzenia**
- **akty prawa miejscowego (na obszarze działania organów, które je ustanowiły).**

4. Rzeczpospolita samorządna – od str. 275,

1. Zasady: samorządności, decentralizacji i „subsydiarności państwa”
2. Stopnie podziału: gmina, powiat, województwo; brak hierarchiczności
3. Ile trwa kadencja organów samorządowych, ile razy pod rząd mogą być wybierani na jednoosobowe urzędy wykonawcze
4. Kompetencje (ogólnie) organów stanowiących samorządu terytorialnego (rada gminy - rada powiatu - sejmik województwa) i wykonawczych samorządu terytorialnego

GMINA: wójt/burmistrz/prezydent miasta *[wybierany w wyborach]*

POWIAT: zarząd powiatu ze starostą na czele *[wybierany przez radę powiatu]* /prezydent

miasta WOJEWÓDZTWO: zarząd województwa z marszałkiem województwa na czele *[wybierany przez sejmik]*

5. Zadania jednostek samorządowych: str. 280 – wymienić obszary, na przykładzie infrastruktury drogowej i edukacji wyjaśnić podział zadań między stopniami samorządu

6. Źródła dochodów:

dochody własne (podać 2 przykłady), subwencja ogólna, dotacje celowe

ZADANIA

1. Hierarchia źródeł prawa – uporządkuj od najwyższego wpisując 1.:

...rozporządzenia ...Konstytucja RP ...akty prawa miejscowego

...umowy międzynarodowe ratyfikowane za zgodą parlamentu (ustawą)

2. Tryb ustawodawczy:

a) kto jeszcze ma inicjatywę ustawodawczą oprócz Senatu i Rady Ministrów?

b) co się dzieje, jeżeli Senat nie podejmie żadnego działania w sprawie ustawy?

c) co się dzieje kiedy Trybunał Konstytucyjny stwierdzi zgodność ustawy z konstytucją (w odpowiedzi na wniosek prezydenta)

3. PRAWDA czy FAŁSZ:

- a) Burmistrz to organ wykonawczy .....
- b) Wójt gminy nie jest podległy staroście i radzie powiatu .....
- c) Rada gminy, rada powiatu i sejmik to organy stanowiące .....
- d) W wyborach samorządowych wybiera się m.in. burmistrzów i wójtów ....
- e) Nie ma ograniczenia w ilości kadencji dla osób w organach wykonawczych ....
- f) Źródłami dochodów jednostek samorządowych są: dochody własne, subwencja ogólna i dotacje celowe ...

4. Dopasuj konstytucyjne zasady:

- 1.zasada pluralizmu   2.zasada państwa prawa   3.zasada suwerenności ludu
4. zasada podziału władzy   5. zasada przedstawicielstwa
- a) Lud (naród) jest źródłem władzy .....
  - b) Działanie władzy publicznej oparte jest na prawie .....
  - c) Społeczeństwo rządzi poprzez swoich przedstawicieli .....
  - d) Swoboda tworzenia i działania wielu podmiotów politycznych dążących do uzyskania wpływu na władzę w państwie —.....